

FOAIE

пентрѣ

ЛИТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 31.

Luni, 31. Iulie.

1844.

Днесмътрѣ филолоѳиче кѣ прѣвѣре ла челе din Nr. 27 а Фоіеі.

Domnule Redactor!

Нѣ кѣ доарѣ аш вре, се тѣ пѣтере чѣнева днтре филолоѳіі ромѣнеці, де каре, хар Domnului, не лѣпгѣ тоатѣ сѣрѣчѣеа лимѣі шѣ скѣлѣереа ортографіеі еі, пѣ сѣптем лѣнциі, — чѣ, кѣ пѣтѣ афлѣ а-стѣмпѣрѣл, вреѣ шѣ ю ачесте пѣцинеде днесмътрѣ саѣ вѣгѣрѣ де сеамѣ граматѣ-кале орѣ филолоѳиче ла челе атѣнсе дн Фоае Nr. 27, пре кѣтѣтѣ ажѣнѣе пѣтереа, авѣле днпѣртѣшѣ, ка сѣ ле — тѣпѣреці.

Шѣ маі днѣтѣ; Domnula mieѣ, ка се днчепет дела врео леѣе фѣндѣментѣл де тоѳі рекѣпоскѣтѣ, преѣтѣ есте ачееа: „Ка сѣ пѣ фачет скѣтѣрѣі дн лимѣв пѣтаі дѣ-пѣ капрѣц, саѣ фѣрѣ днѣстѣлѣте прѣчѣнѣ, орѣ кѣт де мѣчѣ;“ кѣ алт фелѣв, Dōmne сѣпте, че ам ажѣнѣе, даѣтѣ тот ам скѣтѣ-ва шѣ ам скѣтѣва, вѣпѣл вѣпа, алѣтѣ алѣта, кѣ кале шѣ фѣрѣ кале, пѣпѣл кѣнд неам номенѣ, дн лок де а скрѣе, (кѣ пентрѣ ворѣ-вѣре пѣ е атѣтѣ прѣмеѣдѣе, кѣнд vedem шѣ пре чеі маі епѣвѣсіастѣчѣ пѣрѣцѣі сілѣн-дѣсе а грѣі чокоеѣе); пѣпѣл кѣнд неам номенѣ, зѣк, дн лок де а скрѣе ромѣнеѣе, скрѣнд тѣрѣеѣе, келѣчеѣе, саѣ Dămnezeѣ

шѣе че фелѣв де лимѣв, пѣтаі ромѣнеѣе пѣ. — Деѣі дѣпѣ ачаѣтѣ леѣе аш сокотѣ:

1) Сѣ дѣтѣ вѣпѣ паче лѣі: еі, дн пѣлторатекѣл вѣрѣвѣтеск, кѣ тоате кѣ лѣ-тѣнеѣе зѣчѣт іі; дн прѣчѣнѣ, кѣ алѣнтрѣ-леа ам тревѣі прѣн ѣрѣаре се зѣчѣт шѣ дн сѣнгѣратек іл дн лок де ел, де ѣнде се траѣе еі; шѣ даѣтѣ vedem, кѣ фѣраѳіі Молдовенѣі скрѣі саѣ грѣеск аша, се сокотѣт, кѣ ачаѣта о фак дѣпѣ діалекѣтѣл лор, преѣтѣ тот діалекѣтѣл аре прѣпрѣѣтѣдѣле сале, че пѣ пот се прѣѣвѣдече алѣтора де-кѣт пѣтаі дн кѣтѣпѣпа шѣндѣі дѣпѣ прѣ-чѣнѣі филолоѳиче греле, nendoite. Іар, дн-кѣт пентрѣ деосевѣреа, че сѣ ар кѣшѣга, скрѣнд іі пентрѣ вѣрѣвѣтеск шѣ еі пентрѣ фетеееск, есте де прѣсос, кѣ, даѣтѣ дн во-роава де обѣѣе пѣ се фаче пѣчѣі о гѣлѣчѣвѣ дн потрѣвѣреа ачестор доаѣ прѣнѣте, не-грешѣт, кѣ пѣавѣт де а не тѣме де маі таре гѣлѣчѣвѣ дн скрѣере; алѣнтрѣлеа ам тревѣі сѣ не ферѣт шѣ де тот кѣвѣнтѣл, че дн вороавѣ аре доаѣ саѣ маі пѣлѣте днѣелесѣрѣі, каре ар фѣ авѣсѣрд. Дар, шѣ преѣтѣ се скрѣі акѣт шѣ се ворѣеск, дн-кѣ дн окѣі филологѣлѣі ромѣн, еі днтрѣ а-пѣндѣоаѣ днѣелесѣрѣле, пѣтаі дѣпѣ прѣ-пѣцѣе, іар пѣ шѣ дѣпѣ етѣт вор фѣ тот вѣпа, одѣтѣ адеѣтѣ, ка пѣлторатекѣл вѣрѣвѣ-

теск дп лок de e-лі, ші алтѣдатъ сінгъ-ратекъл фетееск дп лок de e-і. — Съ тречет акът:

2) Ла пропѣтеле пѣлторатече не-въ-ле, ші пі-ві-лі, пре кареле іо, Домпѣл міеѣ, пре тѣте, пѣ пѣмаі пре челе дін-тѣіѣ, ле сокотеск а се дптревѣица атѣт пентрѣ датів кѣт ші пентрѣ акѣсатів, пѣ-маі кѣ ачае деосевіре, кѣ челе дінтѣіѣ пѣ се леагъ кѣ алт кѣвѣнт зрѣторіѣ дп-трѣпѣл, пр. дп въ даѣ, адекъ: въ даѣ воаѣ саѣ пре воі; іар челеалте, де кѣте орі се леагъ аша, пѣ пѣмаі кѣ се, дар ші кѣ алтеле, пр. пентрѣ датів: пісе каре, віле даѣ, ші дѣпъ діалектѣл Арделеніор, дп ліс вѣне, адекъ: ле сѣнт вѣне, ліці да дп лок de ле веді да; іар пентрѣ акѣсатів, дѣпъ ачелаші діалект, дп: піі фаче = не веі фаче, віці дѣче = въ веді дѣче, ші алтеле. Іар, дакъ дп вороава de тіпаріѣ, че е дптокмітѣ маі пѣлт дѣ-пъ а цѣріі ротѣпещі, пѣ преа афлѣт ексемпле пентрѣ пі-лі-ві дп акѣсатів, прі-чина е, кѣ дптрѣ ачаста пѣ с'аѣ дптревѣ-ица преа пѣлт, пічі се дптревѣицазъ пѣпъ астѣзі вербеле скѣртате: еѣ = сѣнт, і = есте, ші: оіѣ = воіѣ, і = веі, о = ва, ом = вом, ці = веді, ор = вор, кѣ кареле сінгѣр віп астфеліѣ de пропѣте ле-гате дп акѣсатів. Іар прічина ачещіі скіп-вѣріі мі се паре а пѣ фі алта декѣт ана-лоціа; кѣ, зікѣнд поі дп сінгъратек: мі се, цісе, ісе ш. а., не ам дедат а зіче ші дп пѣлторатек не ачае зрѣтѣ: пісе, вісе ш. а.; ші ачаста дін дѣхѣл сінетріеі, чел афлѣт дп тоатѣ лімба поастрѣ, пре-кѣт адекъ сѣферае стареа еі de а філім-вѣ деріватѣ. Дін асемелеа прічинѣ афлѣт маі дпколо дп діалектѣл помеліт ші пре

сінгъратекѣл: мѣ, тѣ, легѣндѣсе кѣ вер-вѣл скѣртат: і, ці = веі, веді, скіпват дп мі, ті, пр. міці вате, тіі дѣче, дп лок de: мѣ веді вате, те веі дѣче. De znde токма аша пѣтем зіче: кѣмѣт мі ті, ле-гате кѣ алт кѣвѣнт зрѣторіѣ дптрѣпѣл сѣнт пѣ пѣмаі дп датів дар ші дп акѣ-сатів, прекѣт ачешіі ам зіс маі сѣс де-спре пі — ві — лі. Скіпвавом дар пре ачестеа тѣте, ка съ авет претѣтіндіеа зніформітате? А теа пѣрере есте, кѣ пѣ; пентрѣ-кѣ че аѣ дпрес дѣхѣл сінетріеі дп лімвѣне, тревѣе съ респектѣт ші съ не ажѣнгъ регларітатеа.

Кѣ ачест прілеж пѣ почѣ се трек кѣ тѣчереа, че ам вѣгат de сеамѣ асѣпра, ортографіеі пропѣтелор скѣртате дп даті-вѣл сінгъратек, кареле дп вороавѣ дп тріі кіпѣрі се дптревѣицазъ:

а) мі — ці — і — ші, кѣ і дптрег, де кѣте орі се леагъ кѣ кѣвѣнтѣл зрѣ-торіѣ дптрѣпѣл, пр. місе, цісе, ісе паре,

в) мі — ці — і — ші, кѣ і de жѣ-пѣтате, кѣнд се леагъ кѣ алт кѣвѣнт дін-пайнтеле дптрѣпѣл, пр. дѣмі, фѣі, пла-кѣці; дп каре дптѣмпларе зпії ші дін чеі маі вѣні скрііторі аі поцѣрі, дппревѣт кѣ Dта, пѣ араре оріі вѣз скрііндѣсе кѣ апостроф дпайнте, аша: дѣ'мі, плакѣ'ці, пр. ші акѣсатівѣл: лѣкѣндѣ'л, лѣкѣндѣ'ї, дѣ-пѣ кѣт мі се паре пѣмаі дін прічина, кѣ пре ачелешіі пропѣте, кѣнд пічі кѣ кѣ-вѣнтѣл зрѣторіѣ, пічі кѣ чел дпайнте пѣ'л легѣт дптрѣпѣл, ле зічет:

ц) Дмі, дці, ді, дші, дл, пре-кѣт ші вербеле скѣртате: дсѣ = сѣнт, ді = есте, ді = веі, дці = веі, адекъ кѣ зп дп de разѣт дпайнте, пентрѣ ка а-честе пропѣте ші вербе ші пелегате сѣ'ші

поатъ цинé пре і де жѣмътате нестрѣмъ-
тат. De unde, нѣ мѣ почѣ дестѣл причепе,
пептрѣ че, ші кѣнд нѣ дптревѣицѣм а-
чел разѣм, се маі пѣнем апострофѣл, пе
каре тоате лѣмвѣле дптревѣицѣзѣл нѣмаі
ла лѣмвѣдара лѣтерелор ементаре, іар
нѣ ші еѣфониче саѣ рѣзѣмъторѣ. Ші, ка
сѣ фѣм вртѣторѣщѣ, саѣ де тот, се ка-
де, се пѣрѣсім апострофѣл дптрѣачесте
пронѣме, саѣ сѣл дптревѣицѣм ші ла
дптѣмпларе сѣпт а) скрѣнд адекъ: 'mī-
се, 'dīсе, 'īсе, ш. а., ші дакъ ачаста дп
вртѣ нѣ о фачем, нѣчѣ авем кѣвѣнт де а
о фаче, тревѣреар ка нѣчѣ дп чеалатѣ
дптѣмпларе де сѣпт врѣ се нѣ о фачем.
Ші дпкѣт:

3) Пептрѣ щ, вѣне щѣе орѣ чѣне, кѣ е
нѣмаі вѣ компендіѣ де скрѣс, ка сѣ нѣ тре-
вѣим а скрѣе доаѣ слове гроасе: шт, пре-
кѣм ера дп алфаветѣл векѣѣ, ка доаѣ гре-
бле, вѣпа лѣжѣгъ алта; пептрѣ кѣ поі аша
ле четѣм, дар нѣ ші тоці славі, дела ка-
рѣі леам лѣат. Ші е мѣраре, кѣм ачѣнѣа
маі тоці пре щ дп пронѣнѣцѣс ка пре шч*),

*) Нѣ дела mine zik, чѣ дела marele слав J. Dobrowsky, кареле дп картеа нѣмѣтѣ: Institutiones linguae Slavicae Dialecti veteris, Viennae, 1822, ла ф. 3 зѣче: „щ, sca, Germ. schtsch,“ — іар ла ф. 8 маі пре ларг ачестеа: „In exprimendo щ plerique multum variant. Poloni scribunt szcz, Croatae sch: щоука, lucius, Pol. szczuka, Croat. schuka, Illyrii vero щ pronunciant uti шт (sht, set), hinc shtuka, setuka, Serbice штыка Bohemi quoque щ in ff' mutant, quamvis Slovaci sě seu sě adhuc servarint: Ohniss't'e, ohnissce. Apud Carniolos plerosque terminatio iszъ (ише) viget pro iszъе (ище). In Infinitivis in щѣ, et gerundivis in щѣ, лѣщ, et in fine vocum моуѣ, ноуѣ et similibus, Illyrii pro щ amant ch, Serbi ѣ,

іар' поі, карѣі дѣпѣ етѣмологѣе маі тот-
деазна ар тревѣі сѣл пронѣнѣцѣем дпток-
маі, нѣл пронѣнѣцѣем нѣчѣ одаѣтѣ, ка дѣн-
шѣі. Че е причѣна? Аѣ доарѣ ші ачѣі се
сѣмте дпфѣлѣнѣца, че аѣ авѣт сѣрѣві ші
лѣмѣа лор дп пронѣнѣцѣеа лѣмѣві поастре,
кѣнд астѣзі маі нѣмаі еі сѣнгѣрѣ дпндре
славі о пронѣнѣцѣе ка поі? Дар, нѣ е дп-
доѣалѣ, кѣ астѣ доаѣ сѣпете саѣ сч саѣ
шч, нѣ се сѣѣере лесне дппревѣнѣ; де вѣ-
де афѣлѣм, кѣ дптрѣвѣеле кѣвѣнте пе ч
л'ам ші лѣсат афарѣ де тот, пр. дп вшѣ,
дп лок де щѣѣ (дела ostium), ші пѣ-
шѣне дп лок де пѣщѣне (дела pastio-
ne саѣ pascione), ші ачаста нѣ де ерѣ де
алатѣ ерѣ, вѣзі кѣ ші Італѣл зѣче: uscio,
pl. usci, uscia = вѣша, ка ші поі, ші
фрѣнѣчѣі маі алес чеі векѣасемѣнеа: huis,
de unde се зѣче: huissier, вѣшарѣѣ. Дар
ла тоатѣ дптѣмплареа дп сче — счѣ,
пре с л'ам фѣкѣт ш, ші дпн ачѣеа причѣнѣ
пѣте пептрѣ асѣмѣпареа вѣе орѣ ші пре
сте л'ам скѣмѣват дп ще, пр. дп щерѣ,
ащѣрѣ, де нѣ кѣмѣа щерманѣзм, кѣ немѣцѣі
дпкѣ скрѣѣ: stein, stern, стрѣк, ші нѣ пот
пронѣнѣцѣа алфѣелѣѣ декѣт: щѣаі, щѣерѣ,
щѣрѣк; кѣ че н'ам імѣтат поі, неам імѣта-
реѣ че сѣжѣтем? Дар, нѣ дптрѣ тоате,
кѣчѣ зѣчет: сте, оастѣ, стерп, ш. а.
— Ачѣі дпкѣ мѣ се паре, кѣ тревѣе сѣ
скрѣем, пѣпѣ вом скрѣе кѣ слове, прѣѣ-
тѣндѣеа прѣкѣм грѣім, нѣмаі се не фѣрѣім
де алте скѣлѣчѣетѣрѣі поаѣ, че не доѣедѣск
некѣноѣнѣнѣца лѣмѣві поастре, ші імѣтареа
челор стрѣеіне маі алес челор вѣнгѣрѣнѣцѣі

cujus defectum alii per Th supplement; Poloni et Bohemi his in vocibus non nisi щ pro щ et pronunciant et scribunt.

ші пендені, кареле цем пліне де ш. Се безі, Домнѣл міеѣ, къ ші дп Цара ромѣнеаскъ саѣ вѣрѣт ш ѣнде нѣ се каде, къ ам амѣлѣ о карте дптітѣлатъ: Алтапахѣ Шатѣлѣ не апѣл 1836, мі се паре, къ ші акомол ва фі дѣс вреѣнѣнгѣреан. Нѣ е аша?*)

Ші дп врѣмѣ, дакъ ам атіне маі сѣс де дпфлѣнда лімвї сѣрвѣнї дп пропѣнѣа лімвї поастре, тѣ веї ерта, се грѣск чева ші деспре алт ексемплѣ, че е фѣрте рѣспѣндїт дп тоатѣ ромѣнїмеа, дп каре ѣрзїндѣсе нїскарї діспѣте ѣнї ш'аѣ къщїгат ші тітѣле глорїоасе. Ачеста есте е, кареле пої тотѣазна, нѣ нѣмаї ла дпченѣт дар ші ла мїжлокѣ къвїтелор, де къте орї адекѣ дпчене сілаба, дп пропѣнѣем, към нѣл маї пропѣнѣе алте лімвї де дпченѣтел італїк, ка іе, пр. дп іел, іѣра, іерї, іепѣре, мѣіере, веїе, деїе, оаїе, ш. а., дінтре каре, чел дела мїжлок маї тотѣазнашї аре прїчіна етімологїкѣ, пенѣтрѣ че сѣ пропѣнѣем аша, дар нѣ ші чел дела дпченѣтел къвїтелор декѣт нѣмаї фѣрте араре орї ші астѣелѣ де пропѣнѣе, Домнѣл міеѣ, къ тѣте къ сѣнт карїї поѣтеск, ка претѣтїнденеа сѣ се скріе іе, нѣ есте алта декѣт ѣн словенїсм лімпѣде кърат маї тотѣазна.**) — Стрѣмошїї

поцрї ѣрѣмѣнд ачѣщї регѣлї ортографїче словенѣщї, прекѣм дп тоате челелалте, аѣ скріс тотѣазна е, де ші пропѣнѣеа іе, — ші аша, адеѣвѣрат къ дп дптѣмпларе, с'аѣ трезїт ѣрѣмѣнд о регѣлѣ маї потрївїтѣ лімвїї ромѣнѣщї, декѣт де ар фї скріс претѣтїндїні іе. Де ачі мі с'ар пѣрѣ, къ нѣ ар фї къ нїчі о пагѣѣѣ, ка ачѣастѣ регѣлѣ фѣкъмѣнѣо ценералѣ, прекѣм аѣ фост ла ачѣї стрѣмошї, сѣ нѣ не маї прїчім пенѣтрѣ о іотѣ, дп каре де о вом дптрѣвїнда претѣтїндїні дп скріс, ѣнде пропѣнѣем іе, вом санкѣїона ші дп скріере ачѣа стрїкѣѣне, кареа с'аѣ вѣрѣт дп во роавѣ дела стрѣїн, ші вом фї маї рѣї декѣт пѣрїнѣїї поцрї къ тоатѣ граматїка поастрѣ ші пенѣїїнда лор, де каре не фѣреаскъ фѣлѣтѣл дп черїѣ!

Bezı, Domnule, къ нїчі ачел преа-дп-палт къѣлѣт, нѣл нѣтем грѣї фѣрѣ де рѣїна словенїсмѣлї пре дѣнѣсѣл; кънд кърат, прекѣм е ідеаа, че о дпсемнеазѣ, н'аѣ маї рѣмас декѣт дплетнїт ші фѣрѣ ідеа дп нѣме пропрїї де сате ші де сѣрѣѣторї, саѣ, че е гроазѣ ашї грѣї, дп ѣнеле дпжѣрѣѣтѣрї, пр. „Батѣте сѣнт а зі де астѣї“, прекѣм азїам дп копїлѣрїе.

Дар, се ердї, Домнѣл міеѣ, къ ам поменїт де ачѣстеа, дакъ мїаѣ венїт дп-неанѣ дп дптѣмпларе, нѣ траѣсѣ де пѣр.

Дѣпѣ каре не маї авѣнд алчѣевашї деокамдатѣ, вѣ рог нѣмаї, се вїневоїдї а да ла лѣмїнѣ ачѣсте вѣгрї де сеамѣ нѣ-

*) Се поате; ачелаш дпсѣ трѣѣѣ сѣ фїе авѣт ѣрѣкї фѣарте рѣле; іар че се цїне де імітат шї маїмѣдїт, крѣде Домнѣле, къ дп нѣтѣл ачѣста фѣрацїї ромѣнї дп Цара ромѣнеаскъ дптрек не тоцї ѣнгѣренї шї доар' не тоате алтеле нацїї. Ped.

**) Евѣк че зіче ачелашї словѣан, аколѣшї ла ф. 14, деспре е: „Ab est seu e solido nulla vox slavica inchoatur. In Manuscriptis an-

tiquis et libris a Serbis editis initio vocum ĩe pro e scribebatur, nunc compendii causa e initio vocum scribitur, sed pronunciatu ut je; inde factum est, ut e etiam sine praefixo; Jest nominaretur.“

дигеле, дар пълнотата стръже анонимитета, пъкъ доаръ, — чи, пентръкъ пълнелеле омълби пъкъ пълнелеле пълнелеле дп гръматикъ прекъм дп тоате пълнелеле пълнелеле, шп дп тоатъ материя, че се диге де компетинца фидекекърви ом, фъръ де авелпкъ се алергъм ла авторитате, — дп семпандъмъ ал Дтале

Мълт предриторъкъ къпоскът.

ПРОФЕЦІА ЛЪІ DANTE.

К ъ п т ъ л IV.

Мълдї поедї сѣнт че пълншї аѣ скрїе пїчї о одїноаръ їнспїраціле, шп ачеңїа поате сѣнт чеї маї възпї: еї сїмдїръ, ївїръ шп мърїръ; пъ прїїмїръ пълкъ пїчї ода-тъ ашп дпшпъртъшп къцетърїле кътре сѣ-флетеле възгаре. Къ Дѣмнезеѣ дп їнїмї-ле лор, дпшп лѣаръ своръла кътре стелле фъръ сѣ фї клес лѣзре пре пълмѣнт. Маї пълдїнї ферїчї ачеїа че сѣнт degradадї прїп-ръсвоїла патїмїлор шп непълнїгїделор че ле пълтѣазъ глорїа . . . вїнгъторї ї лѣстрї, пїлнї пълкъ де рѣне.

Сѣнт шп алдї поедї че пъ аѣ ачест пълне. Дп адевръ че е алт поесїа декът а креа прїптръшп есчесѣ де сїмдївїмїтате дп вїне сѣѣ дп рѣѣ? Каре е къцетъла пое-тълѣ декът а скъпа прїптр'о вїадъ пълкъ де врсїта са шп а фї зн алт Прометеѣ спре а компїка оатенїлор фокъл черълѣ? Ваї! преа търїѣ ел афлъ дѣререа дрепт сїнгъръ респлатъ, шп пїще възтърї род їнїма ачелѣїа каре, педепсїт къчї дп за-дар шп а ревърсат дарърїле сѣвлїме, е легат де сїнгъратїка са стъпкъ пе марці-неа мърїеї. Фоарте вїне, пої вом шпї а сѣфери.

Поедї сѣнт дар, орї каре ва фї фор-та че шпї о алег креадїле лор, тодї ачеїа ал кърор ценїѣ е о пълтере педвїнсъ че реїмїпїде фъръ дпчетаре вешпмѣнтъла сѣѣ де арціа сѣѣ дп префаче дптр'о фїїнцъ спїрїтѣалъ; статъа де мармъръ поате сѣ копрїнъзъ атътеа поедїї пе фървїтеаї дпсѣ-фледїтъ кът пїчї зна дїп фїгърїле дпкїпѣїте дп пацінїле лѣї Омер.

О повїлъ тръсъръ де пепеллѣ поате дпзестра къ вїадъ сѣѣ дпдѣмнезеї о пъл-къ прїптр'о фърмъсѣде атът маї пре сѣс дїп тоате але пълмѣнтълѣї, дпкът чеї че дпшп плекъ ценъкїї дпїнїтеа ачестор дп-кїпѣрї дївїне, пъ атїнг дптръ пїмїк лѣцеа лѣї Дѣмнезеѣ, къчї черъл сеатъпъ пълсшї къ с'а транспїгѣрат асѣпра лор. Пїмїк пъ поате фаче маї мълт поесїа че пълпѣлазъ пълмаї аерїї къ къцетърїле поастре шп къ фїїнцеле че къцетърїле поастре ле респѣрїнг. Дпшпъртъшаскъ се дар шп артїстъла де стѣлпърїле поастре! къчї се дпшпъртъ-шаще шп де перїколъла постръ, шп, ка шпї пої, се обосѣде кънд лѣкърїлеї пълї сѣнт аповате. . . . Ваї! деспераціа шпї ценїла фоарте адесеа сѣнт дпсодїте.

Дп секолї че пе дїпїнїтеїтї пѣсѣ, арга ва репї шпї ва ажѣнѣе къ мїнѣнїле че лѣ а креат дїппревъл къ Апелле шпї Фїдїа дп зїлеле меморавїле але Гречїеї. Рѣнелеле вор дпвѣца а репвїа фортеле гре-чїлор шпї сѣфлетеле ромѣне се вор реївї дпсѣфршїт дп фантеле ромѣне, сѣвѣр-шїте де мѣнїї їталїене. Темплърї маї пѣл-те декът апїчїле темплърї дпфѣдїна-вор знїверсълѣї мїнѣнї пълкъ. Пѣсѣ асѣпра се-верълѣї Пантеон о домъ, дпкїпѣрѣа еї¹ се ва дплѣда пълкъ ла чер шпї басѣї, лър-дїндѣї копрїнсъл, ва форма зн edїфїчїѣ маї

пре със дін тоате челе кѣпоскѣте; іар по-
поареле вені-вор ачі а се плека ла пѣ-
пѣнт. Нічі одініоарѣ пѣ с'а маї дат зп асе-
менеа спектакол паціілор че він а'ші де-
пѣне пѣкателе дн ачест днтіне портік ал
paradisлві. Архітекѣл кѣрзіа і се ва дн-
kredінца сѣвѣршіреа ачестеї фапте дн-
дреспене ва фі рекѣпоскѣт де маестрѣ дн
тоате артеле: саѣ кѣ далта лѣі мерѣе дн
хаосл каріереї а репродѣче пе лецібіто-
рѣл евреѣ² каре трасе пе Ізраел дн Едіпт
ші опрі валѣрїле сѣпѣсе порѣпчілор сале;
саѣ кѣ пенелѣї реварсѣ асѣпра дампацілор,
днпінтеа троплѣї сѣверанлѣї жѣде, коло-
рїле іадѣлѣї астфел кѣт лѣ ам вѣзѣт, аст-
фел кѣт фіе-каре ле ва ведеа; саѣ кѣ дн-
валѣцѣ піще темплѣрї д'о маїестате іар пе-
кѣпоскѣтѣ; дн тоатѣ фонѣтна тарїлор сале
кѣцетѣрї³ воїѣ фі еѣ, еѣ, Цїбелїнѣл каре
стрѣвѣтѣїѣ челе треї регате че формѣ ім-
перїл Етернїтѣції.

Дн міжлокѣл ісвіреї артелор, секолѣл
че превѣз пѣ ва фі маї пѣціп шї о епохѣ а
фрѣтѣседелор сѣвлїте. Дн непорочїрїле
че вор днпїла паціїле, ценїл патріеї те-
ле се ва днлѣца ка зп чедрѣ шѣреѣ дн
міжлокѣл нѣстїлѣї рѣпїнд тоате прївїрїле
прїп а са фрѣпзѣтѣрѣ, рекѣпоскѣт де де-
парте шї днѣлсѣтїнд аерѣл прїп тѣтѣкаї
патѣралѣ.

Сѣверанїї опрісе-вор дн міжлокѣл стра-
пѣдѣлѣї крѣд ал ресвоїлѣї шї вор зїта сѣп-
ѣеле ка сѣ admire пѣнза саѣ тарѣѣра: а-
чеїа че денрадѣ челе маї тарї фрѣтѣсеції
але пѣтѣпѣнтлѣї, сфорсаці кѣтре лавѣл,
вор сімїї пѣтереа челор че еї дѣрапѣлѣ,
ші арта, амѣціндѣсе днтрѣ а пѣ се кѣпоаще
пе сіае, днлѣца-ва монѣменте шї емѣле-
те ла піще тіранї че пѣ вѣд дн еа декѣт

жѣкѣрїа лор; дншї ва простїтѣза фрѣтѣсе-
ціїле ла піще орголїошї понтефічї⁴ че дн-
тревѣнѣдеазѣ пе вѣрѣвѣл де ценїѣ ка пе
віта кондамнатѣ а пѣрта сарчіпеле шї а
слѣжі тревѣнѣделор поастре: Омѣл че дншї
вінде вегіерїле ла ачеціа, дншї вінде асе-
менеа шї сѣфлетѣл. Артїстѣл че лѣкреазѣ
пентрѣ пації, е сѣрак, кѣ адеѣѣрат, та е
лібер; омѣл че се афлѣ дн колївіїле мо-
наршілор е пѣмаї зп сімѣрїаш дн лїврее
азрїтѣ, стѣнд ла поарта лор кѣ аерѣл змї-
літ ал зпїї склав.

О mare Dѣтпезеѣ, че гѣвернї шї дн-
сѣфлї ценїл, кѣт се поате, ка тѣрїторїї а
кѣрора пѣтере сеамѣлѣ дн апарїнѣцѣ маї
тѣл кѣ пѣтереа та дн черѣрї, сѣ фїе кіар
еї атѣт де пѣцінї семенї дїе дн дїверсе.
ле'дї атрївѣтѣрї, сѣ калче дн пічїоаре ка-
петеле че се змїлѣ днпінтеа лор, шї апої
сѣ пе днkredінѣзе кѣ дрепѣтрїле лор сѣт
але тале?

Пентрѣ че фїїї репѣмірїї, че кред кѣ
прїїтеск дн чер іспїраціїле лор; пентрѣ
че ачеїа пе каре попоареле дї нѣтеск маї
дес тревѣе а'ші петрече зілеле дн місерїе
ші дѣрерї саѣ а прїпвенї ла авѣції прїп
кѣїле рѣшїнеї, вестежїці де о печїнсте шї
маї амарѣ декѣт сѣт грегѣтатеа катенелор
лор азрїте! дака зрсіта дї ретраѣе дн
мікшорїтеа че днzadar дї іспїтѣще дн
зілеле пеказлѣї, пентрѣ че тревѣе ка сѣ-
флетеле лор сѣ разде о іспїтѣ шї маї аспрѣ,
рѣсвоїл дн пѣзптрѣ ал патїмілор?

Флоренѣцѣ! кѣнд недреанѣтїці септїн-
ѣцѣ пѣсе а'тї дерѣта шї а'тї раде акопере-
тѣнтѣл, еѣ те атам; та ресѣзнареа вер-
сѣрїлор теле, ресїтїментѣл олтраѣелор
че фїе-каре ап ле днегрї, грѣтѣдїнд вѣ-
стеле теле, ва сѣпратрїї песте орї-че аї

маї скъмпѣ... песте орголіѣл тѣѣ, песте авѣѣа та, песте ливертатеа та ші ѣнсѣші песте чел маї інфернал дін релеле лѣмеї, песте імперіѣл че тирѣпѣѣї аѣ дитр'ѣн стат; кѣчї імперіѣл ачеста пѣ е пѣмаї дн партеа реѣмор; demagogii ѣкѣ ле сеа-тѣлѣ ші пѣ се deosivesek декѣт дн дѣрата тѣмпѣлѣї, пентрѣ кѣ пер маї кѣрѣнд. Рѣ-шїне тѣтѣлор кѣрор сеа-тѣлѣ ѣра дитре оаменї, дн лѣкомїе, discordie ші крѣзїме! рѣшїне тѣтѣлор ачелора че фатѣ Моартеа, фїѣка Пѣкѣтѣреї каре о пѣскѣ прїп спѣр-ката днпревпаре кѣ татѣ-сѣѣ! Дн днпї-лареа че сѣѣѣршаѣе.... ѣн кап ал ѣнї днперїкїерї е фрате кѣрат ал лѣї Сатап шї імітатор ал деспоѣмор.

Флоренѣ! кѣ тоате пелеѣїзїрїле та-ле, сѣфлетѣл меѣ сїнгѣратїк асеменеа ро-ѣлѣї че кѣѣетѣ а сѣѣпа, днделѣнр а сѣ-пїнат дѣпѣ ideeа de а се ренѣрна ла тї-не: ѣн есїмат е чел маї пѣферїче дїн тоѣї каптївїї; кѣчї аре лѣтеа днтреагѣ дрепт темпїѣ; мѣнѣїї, мѣрїле шї черкѣл орї-зонѣлѣї сѣнт ка пїѣде ставїле че'л деспарт де сїнгѣрѣл колѣ ал пѣтѣнтѣлѣї ѣнде... орї каре ї ар фї соарта.... ел тот есте фїѣл патрїеї шї ва мерѣе кѣ ѣкѣрїе а мѣрї.... Флоренѣ! кѣнд ачест сѣфлет сїнгѣратїк ва трече а се ѣнї кѣ спїрїтѣрїле де ачѣешї патѣрѣ кѣ ел, тѣ атѣнчї веї ре-ѣнпоаѣе мерїтѣл меѣ, шї веї кѣта а чїпстї прїатр'о гѣрпѣ дешартѣ чѣпѣша че пѣ о веї довѣндї нїчї одатѣ....

Ваї! „че'дї ам фѣкѣт о пополе ал меѣ“? Тот'азна тѣ аї арѣтат аспрѣ; ачї ѣнсѣ аї днтрекѣт хотарѣле рѣѣтѣдїї оаменїлор; кѣчї еѣ ам фост дитрѣ тоате дѣпѣ кѣт поате сѣ фїе ѣн четѣдеап: ам фост крескѣт прїп воїнда та; 'дї ам фост фїѣл днкїнат

дн паче шї дн рѣѣвоїѣ, шї еатѣ пентрѣ че маї трактат ка п'ѣн ѣрѣѣташ.... С'аѣ сѣѣршїт тоате: Нѣ почїѣ а маї сѣрї песте етерна ставїлѣ че не деспартѣ; мѣрї-воїѣ сїнгѣр превѣѣнд, кѣ окїѣл атрїстат ал ѣнѣї профет, зїлеле непорочїрїї тале, шї презї-кѣндѣле ачелора че пѣ тѣ аскѣлтѣ, дѣпѣ кѣт а фост тот'азна соарта презїчерїлор. Ма днсѣѣршїт венї-ва тїмпѣл кѣнд аде-ѣрѣл ва стрѣлѣчї дн окїї лор ѣтезї де лакрѣте; шї дї ва сѣорѣа а рекѣпоаѣе пе профет дн торѣтѣтѣл лѣї.

Сѣѣршїтѣ.

Note ла Кѣптѣл III.

„Конѣїстанѣїї не дѣртѣрїле стрѣїне.“
Alexandre de Parma, Spinosa, Pescara, Euzenie de Savoia, Montekazzo.

„Алѣї навїгаторї аздачї.“

Колѣтѣ, Америк Веспѣче, Sebastian Cabot.

„Шї ачела че ва фї дн капѣл лор.“ — Петрарка.

Фаѣа 267, р. 8 „Дої ѣрѣѣѣї маї тарї де-кѣт ел.“ — Ariosto шї Tasso.

Фаѣа 269, р. 6. „Пѣтѣнтѣл лѣї Елѣѣ.“ — Греѣїа.

Ла Кѣптѣл IV.

1. „О домѣ, днкїнѣрїеа са.“

Кѣпола дела Сан-Петрѣ.

2. „А репродѣче пе леѣїзїгорѣл еврей.“

Статѣл лѣї Moicї пе монѣментѣл лѣї Іѣліе II.

3. „Фонтѣна тарїлор сале кѣѣетѣрї.“

Се зїче оаре ѣнде кѣ Michel-Angelo ера а-тѣт де ентѣсїаѣт де Dante, днкѣт дї десемнаѣе тоатѣ Komedia Divїнѣ; ма десемнеле ачестеа се перѣѣрѣ дитр'о кѣлѣторїе пе таре.

4. „Орголїонїї понтефїчї.“

Алѣсїе ла пѣртареа лѣї Іѣліе II. кѣтре Мїхаїл-Анѣел, каре авѣ асеменеа а се плѣнѣе шї де ѣї-тареа лѣї Leon X.

5. „Че'дї ам фѣкѣт, о пополе ал меѣ“?

„E scrisse piú volte, non solamente a parti-

colari cittadini del regimento, ma ancora al popolo; e intra l'altre un' epistola assai lunga che comincia: Popule mi, quid feci tibi?

(Vita di Dante scritta da Lionardo Aretino.)

Ф Е М Е І А.

Къвинтеле зпѣи върват пе патѣл торциѣ.

Се паре, кѣткѣ пѣтерника тѣлѣ а патреѣ, че есте мама поастрѣ а тѣтѣрор, дѣн тоате иѣма фемеѣаскѣ оар фѣи алес де жѣкѣрия челор маѣ раре каприциѣри але сале; — аша, се паре кѣ фѣичеле Евеѣ сѣлт менѣте сѣфлетеще шѣи мораличеще а дѣмпрезна дѣн сѣне челе маѣ марѣ непотрѣвѣри шѣи контрастѣри. Чел маѣ фѣрзмос обѣкт дѣн патѣрѣ есте фемеѣа — чел маѣ несѣфѣрит есте фемеѣа. Зѣпѣ шѣи фѣрие. Шѣи че е маѣ тѣлт, ачесте доаѣ дѣн сѣшѣри адецеорѣ ле афѣи дѣмпрезпате дѣн ачееаш персоапѣ. Челе маѣ тѣнере сѣмѣменте дѣнѣрещѣи се скѣмѣвѣ кѣтеодатѣ кѣ рѣица де дѣмон. Маѣ ар пѣтеа чѣнева зѣче, кѣткѣ ла фемеѣе се афѣл доаѣ патѣрѣи дѣн о фѣицѣ, кѣчѣ акѣт дѣншѣи аратѣ ачѣаста акѣт ачѣеа пѣтрѣнѣзѣтоаре а са пѣтере. Аморѣл фемеѣескѣ пѣ кѣпоаще нѣчѣи зѣн термин, ачѣла есте о дѣнкѣпѣтѣтоаре пѣтерникѣ фѣкѣтоаре де вѣне, каре дѣн раѣрѣи фаворѣцилор сѣѣи; дар ѣарѣншѣи тра фемеѣаскѣ есте зѣн пѣѣв де шарпе венѣнос, де а кѣрѣѣи атѣнѣдере еарѣва шѣи флорѣле се вѣещезескѣ, аерѣл се молѣнсеѣе, сѣфларѣеа еѣи чѣа де васѣлѣскѣ отоарѣ.

Бѣблѣогрѣфѣе.

Кѣрѣерѣл де Амѣве Сѣксе. Пѣрѣодѣл IV. сѣвѣршѣндѣсе зѣнкѣ маѣ де тѣлт

шѣи лѣгѣндѣсе се афѣл де вѣнѣзаре дѣнтрѣг. Кѣткѣ шѣи тотѣ шѣрѣл де патѣрѣ волѣме дѣла дѣнчѣпѣтѣл сѣѣ.

Іѣлѣе Чѣсар, траѣедѣе дѣн чѣнчѣ акѣте дѣла Shakspeare, траѣдѣсѣ де D. кѣпѣтанѣл Стоѣка ешѣнд де сѣпѣт тѣнар се афѣл де вѣнѣзаре.

Дорѣиторѣи се вор адрѣса ла лѣвѣрѣрѣи сѣѣ ла Рѣдакѣѣа „Кѣрѣерѣлѣи“ дѣн Бѣкѣрѣещѣи.

Ефѣктѣл чел дѣнтѣѣи а кафеѣлѣи.

Сомѣнѣл чел дѣнтѣѣи шѣи лѣнѣнѣт а лѣѣи Adam аѣ фост шѣи чел де пе зрѣтѣ; ел сѣаѣ трѣзѣт шѣи аѣ вѣзѣт о фемеѣе. Лѣкѣрѣ фѣреск аѣ фост кѣ аѣ перѣдѣт парадѣсѣл (раѣѣл), де зѣнде пѣсте пѣнѣн сѣаѣ шѣи пѣтат. Дѣн цѣѣрѣл лор домѣеа сѣнѣгрѣтатеа; нѣчѣи о фѣрѣнѣзѣ де пе рат пѣ се кѣлѣтѣна, нѣчѣи зѣн фѣреатѣт дѣи зѣчѣеа: adio! Ева сѣнѣгрѣатѣ, пѣ спѣнеа пѣкѣар зѣн кѣвѣжот, шѣи Adam пѣшеа дѣнтрѣстат лѣнѣгѣ дѣнѣса, кѣткѣ фак асѣтѣзѣи вѣрѣвѣдѣѣи кѣндѣ терѣгѣ ла пѣрѣвѣлѣаре кѣ соѣѣиле лор. Дѣн зрѣтѣ остѣнѣдѣи се ашезѣрѣ сѣѣт зѣн копачѣѣ, дар Ева тотѣ тѣчѣеа. Деодатѣ кѣзѣ де пе арѣоре зѣн грѣнѣте кѣар дѣн гѣра Евеѣи, шѣи де атѣнѣчѣеа дѣнчѣпѣѣ еа а ворѣѣи пѣдѣнѣтетат ка зѣн шѣипот. Adam нѣрѣжѣндѣсѣ де ачѣаста лѣѣвѣ кѣтева грѣнѣнѣе дѣн ачѣел арѣор, че ера де кафе, шѣи ле сѣтѣнѣѣ дѣн помѣтѣл сѣѣ. Де кѣте орѣи ера зрѣтѣ, да Евеѣи кѣдѣѣѣва сѣнѣвѣрѣи шѣи рѣиторѣка еѣи пѣрѣрѣеа се дѣноѣа. — Прѣкѣткѣ се vede методѣл де а фѣче пе фемеѣи сѣѣ ворѣеаскѣ, сѣаѣ гѣсѣт дѣнкѣ дѣла Adam, дар де атѣнѣчѣе шѣи пѣлѣв асѣтѣзѣи пѣ сѣаѣ афлат дѣнкѣ зѣн метод а о фѣче сѣѣ такѣ. Акѣтѣма сѣаѣ пѣсѣ зѣн прѣѣдѣ дѣнсеменѣтѣор пѣнѣтрѣ ачѣел че ар афѣла асѣмене метод!

(A. Rom.)